ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2005

Vyhlásené: 20.10.2005 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

470

ZÁKON

z 23. septembra 2005

o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1
Predmet úpravy

Tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb v súvislosti so zaobchádzaním s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami, s prevádzkovaním pohrebnej služby, krematória, pohrebiska, s prevádzkovaním balzamovania alebo konzervácie ľudských pozostatkov.

§ 2
Základné pojmy

Na účely tohto zákona

a) ľudské pozostatky sú mŕtve ľudské telo,[1])

b) ľudské ostatky sú ľudské pozostatky po pochovaní,

c) pochovanie je ukladanie ľudských pozostatkov do hrobu alebo hrobky na pohrebisku, uloženie spopolnených ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov (ďalej len „popol“) rozptylom na rozptylovej lúke alebo vsypom popola na vsypovej lúke, alebo uloženie urny s popolom na pohrebisku; popol sa môže uložiť aj na inom mieste,

d) spopolnenie je spálenie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov v krematóriu,

e) verejné pohrebisko (ďalej len „pohrebisko“) je cintorín, kolumbárium, urnový háj, rozptylová lúka a vsypová lúka,

f) hrobové miesto je miesto na pohrebisku určené na vybudovanie hrobu, hrobky alebo miesto na uloženie urny,

g) balzamovanie je úprava ľudských pozostatkov zamedzujúca rozvoj posmrtných zmien vyvolaných hnilobnými baktériami alebo hmyzom,

h) konzervácia je úprava ľudských pozostatkov prostriedkami spomaľujúcimi rozvoj posmrtných zmien vyvolaných hnilobnými baktériami alebo hmyzom,

i) úprava ľudských pozostatkov je ich úprava pred pietnym uložením do rakvy; úprava zahŕňa najmä umývanie, kozmetickú úpravu, obliekanie do šiat alebo rubáša,

j) transportná rakva je rakva určená na prevoz ľudských pozostatkov,

k) transportný vak je vak, ktorý slúži na rovnaký účel ako transportná rakva,

l) konečná rakva je rakva, v ktorej sa ľudské pozostatky pochovajú,

m) exhumácia je vyňatie ľudských ostatkov z hrobu,

n) skrývka je vrstva zeme, ktorá sa má odstrániť pred zrušením rozptylovej lúky alebo vsypovej lúky.

Zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami

§ 3

(1) Ľudské pozostatky musia byť pochované.

(2) S ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami sa musí zaobchádzať tak, aby nedošlo k ohrozeniu verejného zdravia alebo verejného poriadku.

(3) Zakázané je

a) upravovať ľudské pozostatky, konzervovať alebo balzamovať ľudské pozostatky, alebo exhumovať ľudské ostatky osoby, ktorá bola v čase úmrtia nakazená cholerou, morom, žltou zimnicou, škvrnitým týfusom, hemoragickými horúčkami alebo inými vysokovirulentnými prenosnými ochoreniami (ďalej len „nebezpečná choroba“), alebo ktoré sú v stave pokročilého rozkladu; dokladom, ktorým sa preukáže, že mŕtvy v čase úmrtia bol nakazený nebezpečnou chorobou, je list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí,

b) vystavovať ľudské pozostatky pred pochovaním v otvorenej rakve viac ako tri dni od úmrtia, ak neboli uložené v chladiacom zariadení,

c) vystavovať konzervované alebo balzamované ľudské pozostatky pred pochovaním v rozpore s podmienkami určenými osobou, ktorá konzerváciu alebo balzamovanie vykonala,

d) zaobchádzať s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami, ktoré sú kontaminované rádioaktívnymi látkami po radiačnej havárii alebo radiačnej nehode, bez posudku regionálneho úradu verejného zdravotníctva[2]) (ďalej len „úrad“) alebo v rozpore s týmto posudkom,

e) pochovať nespopolnené ľudské pozostatky na inom mieste ako na pohrebisku,

f) prepravovať ľudské pozostatky v rozpore s podmienkami uvedenými v § 9 a 10 okrem prepravy v priestore zdravotníckeho zariadenia a pohrebiska,

g) zaobchádzať s ľudskými pozostatkami alebo s ľudskými ostatkami spôsobom, ktorý sa dotýka dôstojnosti mŕtveho, etického cítenia pozostalých alebo verejnosti.

(4) Ľudské pozostatky osoby, ktorá bola v čase úmrtia nakazená nebezpečnou chorobou, sa musia uložiť len do konečnej rakvy.

(5) Lekár poverený Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou,[3]) ktorý vykonal prehliadku mŕtveho tela, oznamuje úradu, že mŕtvy bol v čase úmrtia nakazený nebezpečnou chorobou.

(6) Zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami pri úmrtí na námornej lodi upravuje osobitný predpis.[4])

§ 4
Iné ľudské pozostatky

(1) Iné ľudské pozostatky, najmä potratené alebo predčasne odňaté ľudské plody, ako aj časti tela alebo orgánov odňaté živým alebo mŕtvym osobám a iný materiál ľudského pôvodu, ak sa nepoužijú na vedecké, liečebné, preventívne alebo výučbové účely, sa pochovajú alebo sa spopolnia

v spaľovniach zdravotníckych zariadení, a to len v prípade, ak neexistuje podozrenie z trestného činu.

(2) Ak o to rodič potrateného alebo predčasne odňatého ľudského plodu požiada, umožní sa mu jeho pochovanie. Na vykonanie týchto úkonov sa nevyžaduje evidencia v matrike.

(3) Ostatné ustanovenia zákona sa pri nakladaní s inými ľudskými pozostatkami použijú primerane.

§ 5

(1) Zdravotnícke zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb, alebo zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je povinné bezodkladne oznámiť úmrtie osobám blízkym mŕtveho, ak niet takých osôb, úmrtie sa oznamuje obci príslušnej podľa miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu mŕtveho. Ak nemožno zistiť miesto trvalého pobytu alebo prechodného pobytu, oznamuje sa úmrtie obci,[5]) v ktorej je zdravotnícke zariadenie umiestnené. Ak sa pred prijatím do zdravotníckeho zariadenia poskytovala mŕtvemu starostlivosť v zariadení sociálnych služieb alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zdravotnícke zariadenie je povinné informovať o úmrtí aj zariadenie sociálnych služieb alebo zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(2) Pred odovzdaním ľudských pozostatkov pohrebnej službe musí zdravotnícke zariadenie odstrániť z nich zdravotnícky materiál, ktorý by bol v rozpore s etickým cítením pozostalých; zdravotnícke zariadenie musí odovzdať ľudské pozostatky umyté, ak sa vykonala pitva, ľudské pozostatky musia byť zašité a umyté.

(3) Ak zdravotnícke zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb, alebo zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nemá k dispozícii chladiace zariadenie na uloženie ľudských pozostatkov a osoba, ktorá sa postarala o pohreb (ďalej len „obstarávateľ pohrebu“), nezabezpečí do ôsmich hodín od času úmrtia prevoz ľudských pozostatkov, zabezpečí zdravotnícke zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb, alebo zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prevoz ľudských pozostatkov podľa § 9 a 10 a ich uloženie tak, aby boli splnené podmienky podľa § 8 ods. 3 písm. h).

(4) Zdravotnícke zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb, alebo zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately musí podľa odseku 3 postupovať tak, aby náklady spojené s prevozom a uložením ľudských pozostatkov boli čo najnižšie.

(5) Náklady spojené s uložením ľudských pozostatkov v zdravotníckom zariadení a na pracovisku Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou alebo v zariadení sociálnych služieb, alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately po uplynutí 24 hodín od úmrtia alebo po uplynutí 24 hodín od vykonania pitvy uhrádza obstarávateľ pohrebu.

§ 6

(1) Ak do 96 hodín od úmrtia nikto pochovanie nezabezpečí alebo ak sa nezistila totožnosť mŕtveho do siedmich dní od zistenia úmrtia, pochovanie zabezpečí obec, na ktorej území došlo k úmrtiu. Ak nie je známe miesto úmrtia, pochovanie zabezpečí obec, v ktorej katastrálnom území sa ľudské pozostatky našli. Ľudské pozostatky osoby, ktorej totožnosť sa nezistila, nemožno spopolniť.

(2) Ak sa ľudské pozostatky neuložili do chladiaceho zariadenia, musia sa pochovať do 96 hodín od úmrtia, nie však pred uplynutím 48 hodín od úmrtia. Ak sa vykonala pitva, možno mŕtveho pochovať ihneď. Ľudské pozostatky uložené v chladiacom zariadení musia byť pochované do 14

dní od úmrtia okrem prípadov uvedených v § 8 ods. 3 písm. h). Ak pitva bola nariadená v trestnom konaní, ľudské pozostatky možno pochovať za podmienok uvedených v osobitnom predpise.[6])

(3) Ak ide o ľudské pozostatky cudzinca, obec je podľa odseku 1 povinná bezodkladne oznámiť jeho úmrtie Ministerstvu zahraničných vecí Slovenskej republiky alebo príslušnej diplomatickej misii, alebo konzulárnemu úradu štátu, ktorého bol mŕtvy štátnym príslušníkom. Ak obec nedostane do 14 dní odo dňa oznámenia úmrtia z Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky alebo z príslušnej diplomatickej misie, alebo z konzulárneho úradu štátu, ktorého bol mŕtvy štátnym príslušníkom, oznámenie o zabezpečení prevozu ľudských pozostatkov alebo súhlas na ich pochovanie na území Slovenskej republiky, musí obec ľudské pozostatky pochovať.

Prevádzkovanie pohrebnej služby

§ 7

(1) Prevádzkovanie pohrebnej služby je živnosťou.[7])

(2) Prevádzkovanie pohrebnej služby zahŕňa

a) predaj rakiev a smútočných potrieb,

b) úpravu ľudských pozostatkov a ich ukladanie do rakvy,

c) prepravu ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov,

d) iné činnosti priamo súvisiace s pohrebom.

(3) Prevádzkovateľ pohrebnej služby môže začať prevádzkovať pohrebnú službu až vtedy, keď získal kladný posudok[8]) úradu.

(4) Úrad vydá kladný posudok, ak žiadateľ preukáže, že

a) chladiace zariadenie, ktoré bude používať, zodpovedá požiadavkám uvedeným v § 8 ods. 3 písm. h),

b) úprava cestných vozidiel určených na prepravu ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov zodpovedá požiadavkám uvedeným v § 10 ods. 1 a 2,

c) sú zabezpečené minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na pracovisko,[9])

d) má vypracovaný prevádzkový poriadok, ktorý schválil úrad.

§ 8

(1) Prevádzkovateľ pohrebnej služby prevezme ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky, ak je úmrtie doložené

a) listom o prehliadke mŕtveho a štatistickým hlásením o úmrtí vystaveným lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho,

b) pasom pre mŕtvolu,[10]) ak ide o medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov.

(2) Ak ide v súvislosti s úmrtím o podozrenie zo spáchania trestného činu, prevádzkovateľ pohrebnej služby prevezme ľudské pozostatky len s písomným súhlasom orgánu činného v trestnom konaní.[11])

(3) Prevádzkovateľ pohrebnej služby je povinný

a) mať vozidlo určené na prepravu ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov vybavené chladiacim zariadením, ktoré je schopné dlhodobo udržať úložný priestor pri teplote pod 5 °C,

b) vlastniť aspoň dve transportné rakvy alebo dva transportné vaky,

c) mať k dispozícii chladiace zariadenie na ukladanie ľudských pozostatkov,

d) mať vyhradený priestor na úpravu ľudských pozostatkov,

e) zdržať sa propagovania pohrebnej služby v zdravotníckom zariadení a na pracovisku Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou alebo v zariadení sociálnych služieb, alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

f) zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť účasť registrovaných cirkví a náboženských spoločností[12]) (ďalej len „cirkev“) a iných osôb v súlade s prejavenou vôľou obstarávateľa pohrebu,

g) postupovať po prevzatí ľudských pozostatkov podľa pokynov uvedených v liste o prehliadke mŕtveho a štatistickom hlásení o úmrtí, pokynov orgánov činných v trestnom konaní alebo pokynov úradu,

h) ukladať ľudské pozostatky do času pochovania len do chladiaceho zariadenia, ktoré zabezpečí trvalé udržanie teploty v rozmedzí 0 °C až 5 °C; ak doba od zistenia úmrtia lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho, do pochovania presiahne 14 dní, alebo ak to vyžaduje stav ľudských pozostatkov, ukladať ich do mraziaceho zariadenia, ktoré zabezpečí trvalé udržanie teploty nižšej ako -10 °C.

(4) Prevádzkovateľ pohrebnej služby je povinný vypracovať a predložiť na schválenie úradu prevádzkový poriadok pohrebnej služby, v ktorom musí upraviť

a) prijímanie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov,

b) zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami pri preprave,

c) vedenie evidencie o ľudských pozostatkoch a ľudských ostatkoch, ktorá obsahuje

1. meno a priezvisko mŕtveho, miesto a dátum narodenia a úmrtia, rodné číslo,
2. dátum prevzatia ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov,
3. dátum odovzdania ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov na pohrebisko alebo do krematória,
4. doklady o mŕtvom, ktoré sa pohrebnej službe odovzdali,

d) používanie chladiaceho zariadenia podľa odseku 3 písm. h),

e) režim údržby čistoty a dezinfekcie.

(5) Prevádzkovateľ pohrebnej služby nesmie mať v nájme chladiace zariadenia a iné miestnosti v zdravotníckom zariadení a na pracovisku Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou alebo v zariadení sociálnych služieb, alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Preprava ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov

§ 9

Prevádzkovateľ pohrebnej služby je povinný zabezpečiť, aby ľudské pozostatky pri preprave na miesto konania pohrebu alebo vystavenia boli oblečené a uložené do konečnej rakvy. V odôvodnených prípadoch sa môžu ľudské pozostatky uložiť aj do transportnej rakvy alebo do transportného vaku. Označenie konečnej rakvy, transportnej rakvy alebo transportného vaku musí zodpovedať listu o prehliadke mŕtveho a štatistickému hláseniu o úmrtí a musí byť také, aby nemohlo dôjsť k zámene ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov.

§ 10

(1) Ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky sa môžu prepravovať po pozemných komunikáciách len vo vozidlách vybavených chladiacim zariadením, ktoré sú určené len na tento účel. Táto skutočnosť sa musí vyznačiť v osvedčení o evidencii alebo v technickom osvedčení vozidla.[13]) Priestor určený pre posádku vozidla musí byť oddelený od priestoru určeného na prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov utesnenou prepážkou.

(2) Ložný priestor vozidla, ktorý je určený na prepravu ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov, priestor skrine vozidla, pevné alebo výmenné nadstavby alebo kontajner, kde sa ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky prepravujú, musí byť určený výhradne na prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov v rakve alebo transportnom vaku a musí byť vybavený osvetlením a úchytkami potrebnými na upevnenie rakvy alebo transportného vaku. Steny a dno ložného priestoru vozidla musia byť ľahko umývateľné a dezinfikovateľné. Priestor vozidla na prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov sa musí dezinfikovať po každej preprave mŕtveho, ktorý bol v čase úmrtia nakazený nebezpečnou chorobou.

(3) Preprava ľudských pozostatkov mŕtveho, ktorý bol v čase úmrtia nakazený nebezpečnou chorobou, sa môže vykonať len vo vzduchotesne uzatvorenej konečnej rakve po predchádzajúcom povolení úradu.

(4) Medzinárodná preprava ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov, na ktorú sa vzťahuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná (ďalej len „zmluva“),[10]) sa vykonáva spôsobom upraveným touto zmluvou.

(5) Ak sa preprava ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov uskutočňuje z územia štátu, ktorý nie je viazaný rovnakou zmluvou ako Slovenská republika, na prevoz na územie Slovenskej republiky alebo cez územie Slovenskej republiky je potrebný pas pre mŕtvolu príslušnej diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu Slovenskej republiky; pas pre mŕtvolu sa vydá, ak sú splnené všetky požiadavky platné v štáte, z ktorého sa preprava uskutočňuje, a ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky sú uložené v rakve, ktorá spĺňa požiadavky zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

§ 11
Zriadenie krematória

(1) Úrad má v územnom konaní o zriadení krematória postavenie dotknutého orgánu,[14]) ktorý v konaní uplatňuje svoju pôsobnosť pri ochrane zdravia.

(2) Ochranné pásmo krematória je 100 m; v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy.

(3) Vlastník pozemku v ochrannom pásme má nárok na primeranú náhradu za obmedzenie užívania pozemku. Náklady spojené s technickými úpravami v ochrannom pásme a náhradu za obmedzenie užívania pozemku v ochrannom pásme uhrádza zriaďovateľ krematória. Ak sa vlastník pozemku v ochrannom pásme a zriaďovateľ krematória o výške náhrady nedohodnú, rozhodne o nej súd.

Prevádzkovanie krematória

§ 12

(1) Prevádzkovanie krematória je živnosťou.[7])

(2) Prevádzkovanie krematória zahŕňa

a) prevzatie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov a ich dočasné uloženie do spopolnenia,

b) spopolňovanie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov,

c) uloženie popola do urny, skladovanie a odovzdávanie urien.

(3) Prevádzkovateľ krematória môže začať prevádzkovať krematórium až vtedy, keď získal kladný posudok[8]) úradu. Úrad vydá kladný posudok, ak prevádzkovateľ krematória preukáže, že

a) má chladiace zariadenie, ktoré bude používať na uloženie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov do spopolnenia,

b) prevádzka zodpovedá požiadavkám na pracovné prostredie.[9])

§ 13

(1) Prevádzkovateľ krematória prevezme ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky na spopolnenie len vtedy, ak sú splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 1 a 2.

(2) Prevádzkovateľ krematória je povinný

a) v krematóriu spopolňovať len ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky,

b) pred začatím prevádzky vydať prevádzkový poriadok krematória, ktorý musí byť schválený úradom, a prevádzkovať krematórium v súlade s týmto poriadkom,

c) umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkych osôb v čase konečného uzavretia rakvy a pri jej vkladaní do žiaroviska kremačnej pece,

d) zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť účasť cirkví a iných osôb v súlade s prejavenou vôľou obstarávateľa pohrebu,

e) ukladať ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky do spopolnenia len do chladiaceho zariadenia, ktoré spĺňa požiadavky uvedené v § 8 ods. 3 písm. h),

f) zabezpečiť, aby rakva s ľudskými pozostatkami alebo s ľudskými ostatkami bola pred vložením do žiaroviska kremačnej pece vybavená značkou nezničiteľnou ohňom; značka musí obsahovať číslo záznamu o spopolnení v súlade s evidenciou ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov,

g) uložiť popol spolu so značkou podľa písmena f) do uzatvorenej urny a označiť ju číslom záznamu o spopolnení v súlade s evidenciou ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov, menom a priezviskom mŕtveho, miestom a dátumom narodenia, úmrtia a spopolnenia,

h) vydať urnu s popolom obstarávateľovi pohrebu alebo osobe, ktorá má písomné splnomocnenie na prevzatie urny s popolom od obstarávateľa pohrebu; ak obstarávateľ pohrebu neprevzal urnu s popolom do 12 mesiacov odo dňa spopolnenia, prevádzkovateľ krematória je oprávnený urnu s popolom otvoriť a popol uložiť do spoločného hrobu na pohrebisku; o postupe je povinný spísať zápisnicu, ktorú je povinný uchovávať po celý čas prevádzkovania krematória,

i) zabezpečiť monitorovanie procesu spopolňovania a uchovávať obrazovú dokumentáciu najmenej 12 mesiacov odo dňa spopolnenia,

j) viesť evidenciu spopolnených ľudských pozostatkov a spopolnených ľudských ostatkov, ktorá obsahuje

1. meno a priezvisko mŕtveho, miesto a dátum narodenia a úmrtia, rodné číslo,
2. dátum prevzatia ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov na spopolnenie vrátane čísla v evidencii,
3. dátum spopolnenia,
4. dátum vydania alebo odoslania urny s popolom vrátane mena, priezviska a adresy príjemcu.

§ 14
Prevádzkový poriadok krematória

Prevádzkovateľ krematória v prevádzkovom poriadku krematória upravuje

a) prijímanie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov na spopolnenie vrátane druhu rakiev, v ktorých sa môžu spopolňovať,

b) evidenciu ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov,

c) spôsob uloženia ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov do spopolnenia,

d) podmienky spopolňovania ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov,

e) uskladnenie a vydávanie urien s popolom,

f) postup nakladania s urnou s popolom, ak nebola prevzatá,

g) režim údržby, čistoty a vykonávania dezinfekcie priestorov krematória.

§ 15
Balzamovanie a konzervácia

(1) Balzamovanie a konzervácia je živnosťou.[7])

(2) Prevádzkovanie balzamovania alebo konzervácie zahŕňa

a) prevzatie ľudských pozostatkov na balzamovanie alebo konzerváciu a ich dočasné uloženie,

b) balzamovanie,

c) konzervovanie,

d) odovzdanie balzamovaných alebo konzervovaných ľudských pozostatkov spolu so vzorkami použitých látok a s dokladom o vykonaní balzamovania alebo konzervácie.

(3) Prevádzkovateľ balzamovania a konzervácie môže začať prevádzkovať balzamovanie alebo konzerváciu až vtedy, keď získal kladný posudok[8]) úradu. Úrad vydá kladný posudok, ak prevádzkovateľ balzamovania a konzervácie preukáže splnenie podmienok podľa osobitného predpisu.[15])

(4) Prevádzkovateľ balzamovania alebo konzervácie prevezme ľudské pozostatky len vtedy, ak sú splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 1.

(5) Prevádzkovateľ balzamovania alebo konzervácie je povinný

a) monitorovať proces balzamovania alebo konzervácie,

b) viesť evidenciu balzamovaných alebo konzervovaných ľudských pozostatkov, ktorá obsahuje

1. meno a priezvisko mŕtveho, miesto a dátum narodenia a úmrtia, rodné číslo,
2. dátum prevzatia ľudských pozostatkov,
3. dátum vydania balzamovaných alebo konzervovaných ľudských pozostatkov,

c) zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania.

§ 16
Zriadenie pohrebiska

(1) Obec je povinná zriadiť pohrebisko vo svojom katastrálnom území alebo zabezpečiť pochovávanie na pohrebisku v inej obci.

(2) Obec môže prevádzkovať pohrebisko sama podľa tohto zákona alebo prostredníctvom prevádzkovateľa pohrebiska.

(3) Zmenou prevádzkovateľa pohrebiska nesmie dôjsť k narušeniu prevádzky pohrebiska.

(4) Ak má pohrebisko vybudovaný dom smútku, musí mať tento chladiace zariadenie na uloženie ľudských pozostatkov.

(5) Úrad má v územnom konaní o zriadení pohrebiska postavenie dotknutého orgánu,[14]) ktorý v konaní uplatňuje svoju pôsobnosť pri ochrane zdravia.

(6) Ak majú byť súčasťou pohrebiska hroby aj hrobky, zriaďovateľ pohrebiska je povinný predložiť aj výsledky hydrogeologického prieskumu, z ktorých je zrejmé, že pozemok je vhodný na taký spôsob pochovávania. Orgán štátnej vodnej správy má v územnom konaní o zriadení pohrebiska postavenie dotknutého orgánu,[14]) ktorý v konaní uplatňuje svoju pôsobnosť pri ochrane vôd.

(7) Na zriaďovanie hrobov, hrobiek, urnových hrobov a kolumbárií na pohrebisku nie je potrebné stavebné povolenie alebo ohlásenie podľa osobitného predpisu.[16])

(8) Ochranné pásmo pohrebiska je 50 m; v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy.

(9) Vlastník pozemku v ochrannom pásme má nárok na primeranú náhradu za obmedzenie užívania pozemku. Náklady spojené s technickými úpravami v ochrannom pásme a náhrady za obmedzenie užívania pozemku v ochrannom pásme uhrádza zriaďovateľ pohrebiska. Ak sa vlastník pozemku v ochrannom pásme a zriaďovateľ pohrebiska o výške náhrady nedohodnú, rozhodne o nej súd.

§ 17
Neverejné pohrebisko

Neverejné pohrebisko je určené na pochovávanie príslušníkov cirkví, ktorým vnútorné predpisy neumožňujú pochovávanie ľudských pozostatkov na pohrebisku. Prevádzkovanie neverejného pohrebiska nesmie ohroziť verejné zdravie a podlieha štátnemu zdravotnému dozoru. Na prevádzkovanie neverejného pohrebiska sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona okrem § 22 ods. 1 písm. c).

§ 18
Prevádzkovanie pohrebiska

Prevádzkovanie pohrebiska zahŕňa najmä

a) výkopové práce súvisiace s pochovávaním alebo exhumáciou,

b) pochovávanie,

c) vykonanie exhumácie,

d) správu a údržbu pohrebiska,

e) správu a údržbu komunikácií a zelene na pohrebisku,

f) vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebiska.

§ 19
Prevádzkový poriadok pohrebiska

(1) Prevádzkovateľ pohrebiska sa pri svojej činnosti riadi prevádzkovým poriadkom pohrebiska.

(2) Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný predložiť návrh prevádzkového poriadku pohrebiska na schválenie obci alebo mestskej časti, na ktorej území sa pohrebisko nachádza, a úradu.

(3) Prevádzkový poriadok pohrebiska upravuje

a) rozsah služieb poskytovaných na pohrebisku,

b) povinnosti prevádzkovateľa pohrebiska a osôb vykonávajúcich činnosti potrebné na zabezpečenie prevádzky pohrebiska,

c) povinnosti nájomcu pri údržbe hrobového miesta,

d) povinnosti návštevníkov pohrebiska v súvislosti s udržiavaním poriadku na pohrebisku a zachovaním dôstojnosti tohto miesta; spôsob a pravidlá používania zariadení pohrebiska a obradných siení, ak je taká úprava potrebná,

e) čas, keď je pohrebisko prístupné verejnosti,

f) spôsob ukladania ľudských pozostatkov a plán miest na pochovávanie,

g) dĺžku tlecej doby podľa § 22 ods. 2,

h) spôsob nakladania s odpadmi,

i) cenník služieb.

(4) Ak pohrebisko prevádzkuje obec prostredníctvom iného prevádzkovateľa pohrebiska, informácie o tejto skutočnosti sa uvedú v prevádzkovom poriadku pohrebiska s uvedením mena, priezviska a miesta podnikania, ak ide o fyzickú osobu, obchodného mena a sídla, ak ide o právnickú osobu.

(5) Prevádzkový poriadok pohrebiska musí byť verejnosti prístupný na mieste obvyklom na pohrebisku.

(6) Na zmenu prevádzkového poriadku pohrebiska potrebuje prevádzkovateľ pohrebiska súhlas obecného zastupiteľstva obce alebo miestneho zastupiteľstva mestskej časti a úradu.

§ 20
Povinnosti prevádzkovateľa pohrebiska

Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný

a) prevziať ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky, ak sú splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 1 a 2,

b) prevádzkovať pohrebisko v súlade so schváleným prevádzkovým poriadkom pohrebiska,

c) viesť evidenciu podľa § 21,

d) umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkych osôb pri konečnom uzavretí rakvy pred pochovaním,

e) zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť účasť cirkví a iných osôb v súlade s prejavenou vôľou obstarávateľa pohrebu,

f) písomne informovať nájomcu o

1. skutočnosti, že uplynie lehota, za ktorú bolo nájomné zaplatené,

2. dátume, ku ktorému sa má pohrebisko zrušiť, ak mu je známa jeho adresa; súčasne túto informáciu zverejniť na mieste obvyklom na pohrebisku,

g) ak zistí, že ľudské ostatky nie sú ani po uplynutí ustanovenej tlecej doby zotleté, tleciu dobu primerane predĺžiť a na tento účel si vyžiadať posudok úradu; na základe tohto posudku upraviť prevádzkový poriadok pohrebiska,

h) ak nie je prevádzkovateľom pohrebiska obec, po výpovedi zmluvy o nájme hrobového miesta[17]) (ďalej len „nájomná zmluva“) odovzdať pomník, náhrobné kamene, náhrobné dosky, oplotenie (ďalej len „príslušenstvo hrobu“) obci.

§ 21
Evidencia pohrebiska

(1) Evidencia hrobových miest musí obsahovať

a) meno a priezvisko osoby, ktorej ľudské ostatky sú v hrobovom mieste uložené,

b) miesto a dátum jej narodenia a úmrtia, rodné číslo,

c) dátum uloženia ľudských pozostatkov s uvedením hrobového miesta a hĺbky pochovania,

d) záznam o nebezpečnej chorobe, ak mŕtvy, ktorého ľudské pozostatky sa uložili do hrobu alebo hrobky, bol nakazený nebezpečnou chorobu,

e) meno, priezvisko, adresu miesta trvalého pobytu a rodné číslo nájomcu, ak ide o fyzickú osobu; obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo nájomcu, ak ide o právnickú osobu,

f) dátum uzavretia nájomnej zmluvy a údaje o zmene nájomcu,

g) údaj o vypovedaní nájomnej zmluvy.

(2) Evidencia prevádzkovania pohrebiska musí obsahovať údaje o

a) zákaze pochovávania a dobe jeho trvania, ak sa taký zákaz vydal,

b) zrušení pohrebiska,

c) skutočnosti, či je hrob chránený ako národná kultúrna pamiatka alebo pamätihodnosť obce podľa osobitného predpisu,[18]) alebo či ide o vojnový hrob.[19])

§ 22
Ukladanie ľudských pozostatkov a exhumácia ľudských ostatkov

(1) Hrob na ukladanie ľudských pozostatkov musí spĺňať tieto požiadavky:

a) hĺbka pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov musí byť najmenej 1,6 m; pre dieťa mladšie ako 10 rokov najmenej 1,2 m,

b) dno musí ležať najmenej 0,5 m nad hladinou podzemnej vody,

c) bočné vzdialenosti medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 0,3 m,

d) rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške minimálne 1,2 m.

(2) Ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby, ktorá podľa zloženia pôdy musí trvať najmenej 10 rokov. Dĺžku tlecej doby pre pohrebisko ustanoví prevádzkovateľ pohrebiska v prevádzkovom poriadku pohrebiska na základe výsledkov hydrogeologického prieskumu a posudku úradu.

(3) Pred uplynutím tlecej doby sa môžu do toho istého hrobu uložiť ďalšie ľudské pozostatky, ak je ich možné umiestniť nad úroveň naposledy pochovaných ľudských ostatkov a vrstva uľahnutej zeminy nad rakvou bude najmenej 1 meter.

(4) Do hrobky je možné uložiť aj viacero rakiev s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami. Rakva uložená do hrobky musí byť zabezpečená pred únikom zápachu do okolia a musí byť vyrobená tak, aby chránila ľudské ostatky pred hlodavcami.

(5) Pred uplynutím tlecej doby možno ľudské ostatky exhumovať na žiadosť

a) orgánov činných v trestnom konaní,[11])

b) obstarávateľa pohrebu alebo

c) blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije alebo ak obstarávateľom pohrebu bola obec.

(6) Žiadosť podľa odseku 5 musí mať písomnú formu a musí obsahovať

a) posudok úradu,

b) list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí,

c) nájomnú zmluvu vydanú prevádzkovateľom pohrebiska, kde budú ľudské ostatky uložené.

(7) Náklady na exhumáciu uhradí ten, kto o ňu požiadal.

§ 23
Zákaz pochovávania

(1) Ak by ďalším pochovávaním na pohrebisku mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia ľudí alebo kvality podzemnej vody, môže pochovávanie zakázať príslušný orgán štátnej správy.[20])

(2) Na pohrebisku, kde je zakázané pochovávanie ľudských pozostatkov do hrobu podľa odseku 1, možno ďalej pochovávať inými spôsobmi, ak príslušný orgán štátnej správy, ktorý pochovávanie zakázal, s navrhovaným spôsobom pochovávania súhlasil.

(3) Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný o zákaze pochovávania bezodkladne informovať obec.

§ 24
Užívanie hrobového miesta

(1) Právo užívať hrobové miesto vzniká uzavretím nájomnej zmluvy.[17])

(2) Uzavretím nájomnej zmluvy prevádzkovateľ pohrebiska prenecháva za nájomné nájomcovi hrobové miesto na uloženie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov. Nájomná zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú; nesmie byť vypovedaná skôr ako po uplynutí tlecej doby na pohrebisku.

(3) Pri úmrtí nájomcu prednostné právo na uzavretie nájomnej zmluvy majú dedičia; ak je dedičov viac, ten z dedičov, ktorý sa prihlásil ako prvý.

(4) Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný počas trvania nájomnej zmluvy zabezpečiť prístup k hrobovému miestu a zdržať sa akýchkoľvek zásahov do hrobového miesta okrem prípadov, keď je potrebné bezodkladne zaistiť bezpečné prevádzkovanie pohrebiska. O takom pripravovanom alebo už uskutočnenom zásahu je prevádzkovateľ pohrebiska povinný bezodkladne písomne informovať nájomcu.

(5) Nájomca je povinný na vlastné náklady zabezpečovať údržbu hrobového miesta a oznamovať prevádzkovateľovi pohrebiska všetky zmeny údajov potrebné na vedenie evidencie hrobových miest.

§ 25
Výpoveď nájomnej zmluvy

(1) Prevádzkovateľ pohrebiska nájomnú zmluvu vypovie, ak

a) závažné okolnosti na pohrebisku znemožňujú trvanie nájmu hrobového miesta na ďalšiu dobu,

b) sa pohrebisko zruší,

c) nájomca ani po upozornení nezaplatil nájomné za užívanie hrobového miesta.

(2) Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. a) a b), musí zabezpečiť so súhlasom nájomcu iné hrobové miesto a na vlastné náklady preloženie ľudských ostatkov vrátane príslušenstva hrobu na nové hrobové miesto.

(3) Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný písomne upozorniť na vypovedanie nájomnej zmluvy a výpoveď doručiť najmenej tri mesiace predo dňom,

a) keď sa má hrobové miesto zrušiť,

b) keď uplynie lehota, na ktorú je nájomné zaplatené.

(4) Ak mu nie je známa adresa alebo sídlo nájomcu, uverejní túto informáciu na mieste obvyklom na pohrebisku.

(5) Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovedal nájomnú zmluvu z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. c) a nájomca je známy, výpovedná lehota uplynie jeden rok odo dňa, odkedy nebolo zaplatené nájomné. Prevádzkovateľ pohrebiska vyzve nájomcu, aby najneskôr do jedného roka odstránil príslušenstvo hrobu; ak ho v tejto lehote neodstráni, po uplynutí výpovednej lehoty ho prevádzkovateľ pohrebiska predá na dražbe.[21])

(6) Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. c) a nájomca nie je známy, uverejní výpoveď nájomnej zmluvy na mieste obvyklom na pohrebisku. Výpovedná lehota uplynie päť rokov odo dňa, odkedy nebolo nájomné zaplatené. Prevádzkovateľ pohrebiska ponechá po túto dobu príslušenstvo hrobu na mieste s označením, že ide o päťročné uloženie, počas ktorého sa môže nájomca prihlásiť; po uplynutí výpovednej lehoty ho prevádzkovateľ pohrebiska predá na dražbe.

(7) Ak prevádzkovateľ pohrebiska postupuje podľa odseku 4, musí zabezpečiť obrazovú dokumentáciu hrobového miesta so stručným opisom stavu príslušenstva hrobu.

(8) Hroby s príslušenstvom, o ktorých orgány štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu[18]) rozhodli, že majú kultúrny význam alebo kultúrnu hodnotu, alebo o ktorých tak rozhodla obec všeobecne záväzným nariadením, sa môžu zrušiť len podľa § 26 ods. 6.

§ 26
Zrušenie pohrebiska

(1) Pohrebisko môže zrušiť len obec. Pohrebisko možno zrušiť až po uplynutí tlecej doby všetkých ľudských ostatkov uložených na pohrebisku.

(2) Pohrebisko možno pred uplynutím tlecej doby uvedenej v odseku 1 zrušiť len z dôvodov uvedených v § 23 ods. 1 a z dôvodu verejného záujmu na základe podnetu príslušného orgánu štátnej správy.[20])

(3) Ten, v koho záujme sa pohrebisko zruší, je povinný zabezpečiť a uhradiť exhumácie a preloženie ľudských ostatkov, hrobov s príslušenstvom a hrobiek na nové hrobové miesta na inom pohrebisku.

(4) Ak bolo pohrebisko zrušené, musí sa vykonať, ak ide o rozptylovú lúku, skrývka a premiestnenie porastu a zeminy do hĺbky 10 cm; ak ide o vsypovú lúku, skrývka a premiestnenie trávnatého porastu a zeminy sa musí vykonať do hĺbky zodpovedajúcej najnižšej úrovni uloženia popola.

(5) Nezotleté ľudské ostatky po uplynutí tlecej doby je ten, v koho záujme sa pohrebisko zrušilo, povinný zhromaždiť a pochovať ich na inom pohrebisku.

(6) Hroby a hrobky, ktoré sú vyhlásené za národné kultúrne pamiatky, sa môžu zrušiť len po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o zrušení vyhlásenia hrobu alebo hrobky za národnú kultúrnu pamiatku.[22]) Hroby a hrobky, ktoré sú evidované v zozname pamätihodností obce,[23]) sa môžu zrušiť len po predchádzajúcom súhlase obce.

(7) Zrušenie vojnových hrobov upravuje osobitný zákon.[19])

(8) Pri zrušení pohrebiska a pri zmene prevádzkovateľa pohrebiska, ak je prevádzkovateľ pohrebiska iný ako obec, je tento povinný odovzdať evidenciu pohrebiska obci.

§ 27
Odborná spôsobilosť

(1) Osobitnou podmienkou na prevádzkovanie pohrebnej služby, prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie krematória a na prevádzkovanie balzamovania a konzervovania je odborná spôsobilosť.

(2) Odborná spôsobilosť sa preukazuje osvedčením o vykonaní kvalifikačnej skúšky pred skúšobnou komisiou podľa osobitného predpisu[24]) po absolvovaní odbornej prípravy v akreditovanej vzdelávacej ustanovizni.[25]) Na vykonávanie balzamovania a konzervovania sa vyžaduje aj vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore všeobecné lekárstvo a špecializácia v špecializačnom odbore patologická anatómia.

(3) Odborná spôsobilosť sa uzná osobám, ktoré získali kvalifikáciu v štátoch Európskej únie a dohody Európskeho hospodárskeho priestoru.

§ 28
Odborná príprava

(1) Odborná príprava na prevádzkovanie pohrebiska obsahuje

a) prevádzkovú časť v rozsahu najmenej 40 vyučovacích hodín zameranú na dohodnutie pochovania a psychológiu rokovania s pozostalými, postupy pri preprave a pochovávaní ľudských pozostatkov, pri úprave a dočasnom uložení a vystavení ľudských pozostatkov, exhumácii ľudských ostatkov, na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, technické a prevádzkové vybavenie pohrebiska,

b) ekonomickú časť v rozsahu najmenej 20 vyučovacích hodín zameranú na ekonomické prevádzkovanie pohrebnej služby vrátane účtovníctva, cenovej kalkulácie, evidencie, odmeňovania a daňovej problematiky,

c) právnu časť v rozsahu najmenej 20 vyučovacích hodín zameranú na zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami a na znalosti z občianskeho práva, obchodného práva, pracovného práva a trestného práva súvisiace s prevádzkovaním pohrebiska.

(2) Odborná príprava na prevádzkovanie pohrebnej služby obsahuje

a) prevádzkovú časť v rozsahu najmenej 40 vyučovacích hodín zameranú na dohodnutie pochovania a psychológiu rokovania s pozostalými, postupy pri preprave a pochovávaní ľudských pozostatkov, úpravu, dočasné uloženie a vystavenie ľudských pozostatkov, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, technické a prevádzkové vybavenie pohrebnej služby,

b) ekonomickú časť v rozsahu najmenej 20 vyučovacích hodín zameranú na ekonomické prevádzkovanie pohrebnej služby vrátane účtovníctva, cenovej kalkulácie, evidencie, odmeňovania a daňovej problematiky,

c) právnu časť v rozsahu najmenej 20 vyučovacích hodín zameranú na zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami a na znalosti z občianskeho práva, obchodného práva, pracovného práva a trestného práva súvisiace s prevádzkovaním pohrebnej služby,

d) všeobecnú časť v rozsahu najmenej 10 vyučovacích hodín zameranú na zaobchádzanie s mŕtvym ľudským telom.

(3) Odborná príprava na prevádzkovanie krematória obsahuje

a) prevádzkovú časť v rozsahu najmenej 40 vyučovacích hodín zameranú na zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami pred spopolnením, spopolňovanie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov a ich ukladanie do urien, problematiku prevádzkovania kremačných pecí a súvisiacich technických a prevádzkových zariadení, na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na otázky ochrany životného prostredia,

b) ekonomickú časť v rozsahu najmenej 20 vyučovacích hodín zameranú na ekonomiku prevádzkovania krematória vrátane účtovníctva, cenovej kalkulácie, evidencie, odmeňovania a daňovej problematiky,

c) právnu časť v rozsahu najmenej 20 vyučovacích hodín zameranú na úpravu zaobchádzania s ľudskými pozostatkami a na znalosti z občianskeho práva, obchodného práva, pracovného práva, trestného práva a iných všeobecne záväzných právnych predpisov súvisiacich s prevádzkovaním krematória z hľadiska ochrany životného prostredia.[26])

(4) Odborná príprava na vykonávanie balzamovania a konzervácie obsahuje

a) prevádzkovú časť v rozsahu najmenej 260 vyučovacích hodín zameranú na postupy pri balzamovaní a konzervácii, na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na otázky technického a prevádzkového vybavenia,

b) ekonomickú časť v rozsahu najmenej 20 vyučovacích hodín zameranú na ekonomiku vykonávania balzamovania a konzervácie vrátane účtovníctva, cenovej kalkulácie, evidencie a daňovej problematiky,

c) právnu časť v rozsahu najmenej 20 vyučovacích hodín zameranú na úpravu zaobchádzania s ľudskými pozostatkami a na znalosti z občianskeho práva a trestného práva súvisiace s balzamovaním a konzerváciou,

d) všeobecnú časť v rozsahu najmenej 10 vyučovacích hodín zameranú na zaobchádzanie s mŕtvym ľudským telom.

§ 29
Dozor

Dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených v tomto zákone vykonáva úrad. Pri vykonávaní dozoru postupuje úrad podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti.[27])

§ 30
Priestupky

(1) Priestupku sa dopustí ten, kto

a) bez zbytočného odkladu neodovzdá ľudské pozostatky na pochovanie,

b) porušuje zákaz pri zaobchádzaní s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami uvedený v § 3 ods. 3,

c) zaobchádza s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami bez vedomia a súhlasu prevádzkovateľa pohrebnej služby, prevádzkovateľa krematória alebo prevádzkovateľa pohrebiska.

(2) Za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do 20 000 Sk. Pri ukladaní pokuty sa prihliada na mieru zavinenia a ohrozenia zdravia.

(3) Priestupky podľa tohto zákona prejednáva a sankcie za ne ukladá úrad. Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.[28])

(4) Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 31
Iné správne delikty

(1) Úrad uloží pokutu do 100 000 Sk prevádzkovateľovi pohrebnej služby, ak

a) prevzal ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky a neboli splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 1 a 2,

b) v styku s pozostalými sa správal v rozpore s povinnosťami ustanovenými v § 8 ods. 3 písm. f),

c) ukladal ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky do času pochovania v rozpore s podmienkami ustanovenými v § 8 ods. 3 písm. h),

d) jeho vybavenie nespĺňa podmienky ustanovené v § 8 ods. 3 písm. a) až d),

e) nemá úradom schválenú zmenu prevádzkového poriadku pohrebnej služby,

f) prevádzkuje chladiace zariadenie alebo iné miestnosti v zdravotníckom zariadení a na pracovisku Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou alebo v zariadení sociálnych služieb, alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(2) Úrad uloží pokutu do 100 000 Sk prevádzkovateľovi krematória, ak

a) prevzal ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky a neboli splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 1 a 2,

b) v styku s pozostalými sa správal v rozpore s povinnosťami ustanovenými v § 13 ods. 2 písm. d),

c) ukladal ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky do času pochovania v rozpore s podmienkami ustanovenými v § 8 ods. 3 písm. h),

d) nezabezpečil rakvu pred vložením do žiaroviska kremačnej pece značkou nezničiteľnou ohňom podľa § 13 ods. 2 písm. f),

e) neuložil popol s urnou podľa § 13 ods. 2 písm. g),

f) nezabezpečil monitorovanie procesu spopolňovania podľa § 13 ods. 2 písm. i),

g) viedol evidenciu spopolnených ľudských pozostatkov alebo spopolnených ľudských ostatkov v rozpore s povinnosťami ustanovenými v § 13 ods. 2 písm. j).

(3) Úrad uloží pokutu do 100 000 Sk prevádzkovateľovi balzamovania a konzervácie, ak

a) prevzal ľudské pozostatky a neboli splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 1 a 2,

b) v styku s pozostalými sa správal v rozpore s povinnosťami ustanovenými v § 15 ods. 5 písm. c),

c) neviedol evidenciu podľa § 15 ods. 5 písm. b).

(4) Úrad uloží pokutu do 100 000 Sk prevádzkovateľovi pohrebiska, ak

a) prevzal ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky a neboli splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 1 a 2,

b) v styku s pozostalými sa správal v rozpore s povinnosťami ustanovenými v § 20 písm. d) a e),

c) viedol evidenciu v rozpore s povinnosťou ustanovenou v § 20 písm. c),

d) neinformoval písomne nájomcu o povinnostiach ustanovených v § 20 písm. f),

e) po zániku nájmu neodovzdal príslušenstvo hrobu obci podľa § 20 písm. h),

f) neposlal nájomcovi návrh nájomnej zmluvy podľa § 33 ods. 2.

(5) Úrad pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania. Pri opakovanom porušení možno pokutu zvýšiť až na dvojnásobok.

(6) Pokutu možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď sa úrad dozvedel o porušení povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(7) Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení. Na konanie o uložení pokuty za iný správny delikt sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.[29])

(8) Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 32
Ochrana osobných údajov

Na spracúvanie a uchovávanie osobných údajov sa vzťahuje osobitný zákon.[30])

§ 33
Prechodné ustanovenia

(1) Doterajšie právne vzťahy týkajúce sa užívania hrobového miesta zostávajú zachované

a) za rovnakých podmienok, ako boli dohodnuté v právnom vzťahu, ak osoba alebo osoby oprávnené z tohto právneho vzťahu sú známe a podmienky užívania hrobového miesta sú splnené,

b) jeden rok odo dňa doručenia oznámenia, že nie sú splnené podmienky užívania hrobového miesta, ak osoba alebo osoby oprávnené z právnych vzťahov týkajúcich sa užívania hrobového miesta sú známe a neuzavrú s prevádzkovateľom pohrebiska nájomnú zmluvu,

c) tri roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, ak osoba alebo osoby oprávnené z právnych vzťahov týkajúcich sa užívania hrobového miesta sú známe, ale nebolo im možné doručiť oznámenie, že nie sú splnené podmienky užívania hrobového miesta, a bolo len uverejnené na mieste obvyklom na pohrebisku a tieto osoby neuzavrú s prevádzkovateľom pohrebiska v tejto lehote nájomnú zmluvu,

d) päť rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, ak osoba alebo osoby, ktoré majú právny vzťah k hrobovému miestu, nie sú známe, s vyznačením skutočnosti, že nájomca tohto hrobového miesta nie je známy.

(2) Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný poslať osobám, ktoré sú uvedené v odseku 1 písm. b), návrh nájomnej zmluvy spolu s oznámením, že nie sú splnené podmienky užívania hrobového miesta.

(3) Ak obec ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona prevádzkuje pohrebisko na pozemku vo vlastníctve cirkvi, je oprávnená prevádzkovať pohrebisko aj naďalej, ak cirkev v lehote šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona obci písomne neoznámi, že chce pohrebisko prevádzkovať sama; ak cirkev svoju požiadavku na zmenu prevádzkovateľa pohrebiska

v ustanovenej lehote neuplatní, môže tak urobiť najskôr po uplynutí 10 rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(4) Šírka ochranného pásma pohrebiska 50 m sa nevyžaduje pre pohrebiská zriadené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Ak má pohrebisko dom smútku bez chladiaceho zariadenia, prevádzkovateľ pohrebiska je povinný do troch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona zabezpečiť vybavenie domu smútku chladiacim zariadením.

(5) Prevádzkovateľ pohrebnej služby, prevádzkovateľ krematória a prevádzkovateľ pohrebiska sú povinní upraviť prevádzkový poriadok podľa tohto zákona a vyžiadať si jeho schválenie úradom[2]) najneskôr do jedného roka odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

§ 34
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa:

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 46/1985 Zb. o postupe pri úmrtí a o pohrebníctve v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Čl. II

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 216/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákona č. 288/1997 Z. z., zákona č. 379/1997 Z. z., zákona č. 70/1998 Z. z., zákona č. 76/1998 Z. z., zákona č. 126/1998 Z. z., zákona č. 129/1998 Z. z., zákona č. 140/1998 Z. z., zákona č. 143/1998 Z. z., zákona č. 144/1998 Z. z., zákona č. 161/1998 Z. z., zákona č. 178/1998 Z. z., zákona č. 179/1998 Z. z., zákona č. 194/1998 Z. z., zákona č. 263/1999 Z. z., zákona č. 264/1999 Z. z., zákona č. 119/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 236/2000 Z. z., zákona č. 238/2000 Z. z., zákona č. 268/2000 Z. z., zákona č. 338/2000 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 279/2001 Z. z., zákona č. 488/2001 Z. z., zákona č. 554/2001 Z. z., zákona č. 261/2002 Z. z., zákona č. 284/2002 Z. z., zákona č. 505/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 219/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 423/2003 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 586/2003 Z. z., zákona č. 602/2003 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 350/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 420/2004 Z. z., zákona 533/2004 Z. z., zákona č. 544/2004 Z. z., zákona č. 578/2004 Z. z., zákona č. 624/2004 Z. z., zákona č. 650/2004 Z. z., zákona č. 656/2004 Z. z., zákona č. 725/2004 Z. z., zákona č. 8/2005 Z. z., zákona č. 93/2005 Z. z., zákona č. 331/2005 Z. z., zákona č. 340/2005 Z. z. a zákona č. 351/2005 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Za § 80h sa vkladá § 80i, ktorý znie:

„§ 80i

(1) Živnostenské oprávnenia na prevádzkovanie pohrebísk, prevádzkovanie pohrebných služieb a prevádzkovanie krematórií vzniknuté podľa doterajších predpisov zostávajú zachované.

(2) Podnikateľ prevádzkujúci pohrebnú službu, pohrebisko alebo krematórium na základe živnostenského oprávnenia vzniknutého pred 1. novembrom 2005 je povinný predložiť živnostenskému úradu osvedčenie o vykonaní kvalifikačnej skúšky najneskôr do 31. októbra 2007.

(3) Ak podnikateľ prevádzkujúci pohrebnú službu, pohrebisko alebo krematórium v ustanovenej lehote nepredloží požadované doklady podľa odseku 2, jeho živnostenské oprávnenie zaniká 31. októbra 2007.“.

2. V prílohe č. 3 - KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI v skupine 314 - Ostatné, živnosti por. č. 8 a 9 znejú:

"8.	1. Prevádzkovanie pohrebiska 2. Prevádzkovanie pohrebnej služby 3. Prevádzkovanie krematória	osvedčenie o vykonaní kvalifikačnej skúšky	§ 27 ods. 2 zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov	V
9.	Prevádzkovanie balzamovania a konzervácie	1. vysokoškolské vzdelanie v štu- dijnom odbore všeobecné lekár- stvo a špecializácia v špeciali- začnom odbore patologická anatómia a 2. osvedčenie o vykonaní kvalifi- kačnej skúšky	§ 27 ods. 2 zákona č. 470/2005 Z. z.".	

Čl. III
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. novembra 2005.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

1) § 43 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 350/2005 Z. z.

2) § 18 ods. 1 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.

3) § 17 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4) § 31 zákona č. 435/2000 Z. z. o námornej plavbe.

5) Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

6) § 115 Trestného poriadku.

7) Príloha č. 3, skupina č. 314 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

8) § 27 ods. 2 písm. l) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z.

9) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 201/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.

10) Článok 3 Dohovoru o prevoze tiel mŕtvych osôb (oznámenie č. 11/2003 Z. z.).

11) § 12 ods. 1 Trestného poriadku.

12) Zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení zákona č. 394/2000 Z. z.

13) § 23 zákona č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

14) § 126 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

15) § 13v zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.

16) § 39a ods. 3 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

17) § 663 až 684 Občianskeho zákonníka.

18) § 2 ods. 3 a § 14 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

19) Zákon č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch.

20) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

21) Zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov.

22) § 20 zákona č. 49/2002 Z. z.

23) § 14 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z.

24) § 22 ods. 1 písm. e) zákona č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

25) Zákon č. 386/1997 Z. z. o ďalšom vzdelávaní a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

26) Napríklad zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) v znení neskorších predpisov, zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

27) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

28) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

29) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

30) Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.